

ЗАКОН

О ХИДРОГРАФСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

1. Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се начин и услови за обављање хидрографске делатности у циљу хидрографско-навигационог обезбеђења пловидбе на унутрашњим водним путевима, заштите људских живота и имовине на унутрашњим водним путевима, истраживања у сврху управљања ресурсима унутрашњих водних путева, као и заштите животне средине.

2. Значење појмова

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) INSPIRE геопортал је интернет страница или њен еквивалент који омогућава приступ мрежним сервисима на нивоу Европске уније;

2) пловидбена карта је карта на којој се приказују дубина воде, облик речног дна, обала – њен облик и објекти изграђени на обали, објекти безбедности пловидбе, лучки објекти и сл, а која је намењена заповедницима и члановима посаде бродова унутрашње пловидбе;

3) топографски премер је геодетско мерење топографских објеката и терена прописаном класом тачности, прикупљање података о њиховим квалитативним и квантитативним особинама и података о географским и другим именима;

4) хидрографски премер је премер који се спроводи ради утврђивања дубине воде, конфигурације и састава речног дна, времена појаве високих и ниских водостаја и њихових вредности, утврђивања положаја топографских објеката и фиксних оријентира за потребе премера и пловидбе;

5) хидро-метеоролошка станица је мерна станица на којој се непрекидно мере водостај, температура воде, брзина, правац и смер ветра, температура ваздуха, висина таласа, видљивост, као и количина падавина у одређеном временском периоду, а повремено одређује и протицај воде.

3. Хидрографска делатност

Члан 3.

Хидрографска делатност обухвата хидрографске и топографске премере на унутрашњим водним путевима, прикупљање хидрографских картографских података, података за потребе пловидбе, података о геолошком саставу речног дна, израду, издавање и ажурирање пловидбених карата у складу са препорукама Међународне хидрографске организације (у даљем тексту: МХО).

Хидрографска делатност из става 1. овог члана је делатност од интереса за Републику Србију.

Подаци добијени обављањем хидрографске делатности део су националне инфраструктуре геопросторних података у Републици Србији у складу са законом којим се уређује национална инфраструктура геопросторних података.

Пловидбене карте обавезно се израђују у облику електронске пловидбене карте – ENC, у складу са међународним Inland ECDIS стандардом, а могу се израђивати и као класичне пловидбене карте према картографским стандардима.

Члан 4.

Подаци добијени обављањем хидрографске делатности користе се за успостављање, ажурирање и одржавање Централне базе хидрографских података.

Приликом успостављања и одржавања Централне базе хидрографских података узимају се у обзир INSPIRE спроведбена правила, као и подзаконски акти донети на основу закона којим се уређује национална инфраструктура геопросторних података, којима се уређују спроведбена правила.

4. Надлежност за вршење послова хидрографске делатности

Члан 5.

Послове у оквиру хидрографске делатности на међународним и међудржавним водним путевима врши Дирекција за водне путеве, која је образована као орган управе у саставу министарства надлежног за послове саобраћаја (у даљем тексту: Министарство), у складу са законом којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама.

Послови из става 1. овог члана обухватају:

- 1) хидрографске и топографске премере на унутрашњим водним путевима;
- 2) снимање објеката у речном кориту;
- 3) прикупљање и одржавање базе хидрографских и картографских података, података о геолошком саставу речног дна и обала и података за потребе пловидбе;
- 4) вођење Централне базе хидрографских података;
- 5) израду, пројектовање, издавање и одржавање службених пловидбених карти и њихово објављивање у складу са стандардима и препорукама МХО;
- 6) чување оригинала премера;
- 7) издавање пловидбених карти и публикација;
- 8) прикупљање, обраду и размену хидрографских и пловидбених обавештења ради сталног ажурирања службених пловидбених карти и публикација;
- 9) организовање мреже хидро-метеоролошких станица за прикупљање хидрографских и других података од значаја за пловидбу у складу са законом којим се уређује обављање хидролошке и метеоролошке делатности, као и прописима донетим на основу тог закона;
- 10) друге послове из области хидрографске делатности у складу са законом.

Послове из става 2. тач. 1), 2), 3), 6), 8) и 9) овог члана на државним водним путевима на територији аутономне покрајине врши овлашћено правно лице за техничко одржавање тих државних водних путева.

Дирекција за водне путеве је одговорни субјект националне инфраструктуре геопросторних података у Републици Србији у складу са законом којим се уређује национална инфраструктура геопросторних података и надлежна је за стварање, прикупљање и одржавање геоподатака који се односе на хидрографију, а који су саставни део Централне базе хидрографских података и обезбеђује да скупови и сервиси геоподатака који се односе на хидрографију буду у складу са подзаконским актима донетим на основу закона којим се уређује национална инфраструктура геопросторних података, којима се прописују спроведбена правила за интероперабилност и мрежне сервисе.

5. Услови које морају да испуне правна лица за вршење послова хидрографског премера на унутрашњим водним путевима

Члан 6.

Хидрографски премер на унутрашњим водним путевима, као и снимање објеката у речном кориту за потребе Дирекције за водне путеве, као и за потребе других правних и физичких лица, могу да обављају и правна лица ако испуњавају услове у погледу:

- 1) техничке опреме и одговарајућих мерних уређаја за хидрографски премер и дубине;
- 2) одговарајућих материјалних и техничких средстава за обављање истражних радова и извођења радова;
- 3) техничке заштите и заштите на раду, у складу са посебним прописима.

Поред услова из става 1. овог члана, правно лице мора да испуњава услов у погледу кадровског капацитета, односно да има запослене на неодређено време, и то:

- 1) једно лице са високом стручном спремом или завршеним специјалистичким студијама из научне области грађевинско инжењерство, смер хидротехника;
- 2) једно лице са лиценцом одговорног пројектанта геодетских пројеката;
- 3) једно лице са лиценцом одговорног извођача геодетских радова;
- 4) два лица са лиценцама за обављање хидрографских послова које издаје МХО или институција коју признаје МХО.

Испуњеност услова из ст. 1. и 2. овог члана Министарство утврђује решењем.

Решење из става 3. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се може покренути спор пред Управним судом.

Подносилац захтева за издавање решења сноси трошкове плаћања републичке административне таксе.

Дирекција за водне путеве води евиденцију издатих решења из става 3. овог члана.

Министарство на својој интернет страници објављује и ажурира списак институција признатих од стране МХО из става 2. тачка 4) овог члана.

Министар надлежан за послове саобраћаја (у даљем тексту: министар), прописује услове у погледу техничке опреме и мерних уређаја за хидрографски

премер и дубине, као и материјална и техничка средства за обављање истраживања и извођења радова, које морају да испуњавају правна лица.

6. Начин обављања послова у оквиру хидрографске делатности

Члан 7.

Правно лице из члана 6. овог закона, дужно је да послове у оквиру хидрографске делатности врши на начин и под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона, као и у складу са стандардима МХО и другим стандардима утврђеним међународним уговорима и споразумима које је потврдила Република Србија.

Члан 8.

Правно лице из члана 6. овог закона, дужно је да обавести Дирекцију за водне путеве о датуму почетка и обиму послова у оквиру хидрографске делатности које ће вршити на међународним и међудржавним водним путевима, као и да достави по примерак пројекта за извођење планираних послова у оквиру хидрографске делатности, а прикупљене податке да достави у року од 30 дана од дана завршетка радова.

Ако се послови у оквиру хидрографске делатности врше на државним водним путевима на територији аутономне покрајине правно лице из става 1. овог члана је дужно да обавести овлашћено правно лице за техничко одржавање тих државних водних путева и достави по примерак пројекта за извођење планираних послова у оквиру хидрографске делатности, а прикупљене податке достави у року од 30 дана од дана завршетка радова.

Члан 9.

Подаци које у обављању делатности из члана 5. овог закона прикупи и обради Дирекција за водне путеве представљају званичне хидрографске податке.

Подаци истраживања, као и подаци (хидрографски оригинали или хидрографски елаборати), које је прикупило и обрадило правно лице из члана 6. овог закона, сматраће се званичним хидрографским подацима када их прегледа и потврди Дирекција за водне путеве.

Дирекција за водне путеве чува и у потребном обиму објављује званичне хидрографске податке у пловидбеним картама и публикацијама.

На поступак потврђивања из става 2. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

7. Обавезе правног лица које врши послове у оквиру хидрографске делатности на унутрашњим водним путевима

Члан 10.

Правно лице које врши послове у оквиру хидрографске делатности на међународним и међудржавним водним путевима, дужно је да пре њиховог предузимања достави податке о овим пословима надлежној лучкој капетанији која ће их без одлагања доставити Дирекцији за водне путеве.

Правно лице које врши послове из става 1. овог члана на државним водним путевима на територији аутономне покрајине дужно је да пре њиховог предузимања достави податке о овим пословима надлежној лучкој капетанији која ће их без одлагања доставити овлашћеном правном лицу за техничко одржавање тих државних водних путева.

Инвеститор на изградњи објекта или на извођењу грађевинских радова, односно багеровања на унутрашњим водним путевима или ималац одобрења за обављање лучке делатности, односно лучки концесионар, дужан је да хидрографски елаборат који је прегледан и потврђен у складу са чланом 9. став 2. овог закона, без одлагања достави Дирекцији за водне путеве након изградње или реконструкције или друге врсте радова на унутрашњим водним путевима, а пре издавања употребне дозволе у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Лице из става 2. овог члана дужно је да достави Дирекцији за водне путеве податак о свакој промени која је настала након достављања података из ст. 1. и 2. овог члана без одлагања.

Лучки оператер који управља луком, односно терминалом луке или пристаништем, осим војног пристаништа, дужан је да најмање једном у пет година Дирекцији за водне путеве достави резултате хидрографског мерења на лучком подручју.

Надлежна лучка капетанија може изузетно да захтева достављање резултата хидрографског мерења у периодима који су краћи од пет година, ако се расположива дубина брже мења (замуљивање, таложење и др.), односно може да одреди и дужи период од пет година ако се расположива дубина спорије мења, али тај период не може бити дужи од десет година.

Податке из ст. 1 - 4. овог члана у пловидбеним картама и публикацијама објављује Дирекција за водне путеве.

8. Обавеза употребе пловидбених карти

Члан 11.

Бродови унутрашње пловидбе уписани у домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе морају да имају пловидбене карте које је издала Дирекција за водне путеве.

Пловидбене карте из става 1. овог члана морају да буду ажуриране и објављене у складу са стандардима и препорукама МХО, као и преузетим међународним обавезама.

Министар прописује начин издавања, одржавање и употребе пловидбених карата.

9. Ограничења у односу на располагање пловидбеним картама

Члан 12.

Забрањено је, без писаног одобрења Дирекције за водне путеве, скенирање и умножавање пловидбених карата, елабората и осталих докумената, као и њихова дистрибуција, које на основу овог закона издаје Дирекција за водне путеве.

10. Централна база хидрографских података

Члан 13.

Дирекција за водне путеве успоставља и управља Централном базом хидрографских података као интегрисаним информационим системом који се попуњава на основу систематског прикупљања података обављањем хидрографске делатности, који производи информације од значаја за безбедност пловидбе, заштиту животне средине и искоришћавање водних ресурса и помоћу кога се те информације размењују.

Централна база хидрографских података се састоји најмање од:

- 1) катастра водних објеката који садржи податке о објектима који су грађени на водном земљишту, као и информације о корисницима, начину и опсегу коришћења ових објеката;
- 2) података о објектима, радовима и појавама значајним за безбедност пловидбе, према подручјима јединица локалне самоуправе;
- 3) карте водног земљишта којом се утврђују границе водног земљишта.

Као извор података о водним објектима, њиховим корисницима, као и начину и опсегу коришћења водних објеката користи се Геодетско-катастарски информациони систем у складу са законом којим се уређује државни премер и катастар непокретности.

Подаци Централне базе хидрографских података прикупљају се у складу са одговарајућим моделом података и део су скупа података који чине основни топографски модел у складу са законом којим се уређује државни премер и катастар непокретности.

Израда катастра водних објеката и карте водног земљишта у надлежности је министарства надлежног за послове водопривреде.

11. Употреба података добијених обављањем хидрографске делатности

Члан 14.

Подаци добијени обављањем хидрографске делатности од интереса за Републику Србију могу се давати на коришћење, ако нису актом надлежног органа, у складу са законом, проглашени тајним.

Подаци из става 1. овог члана обезбеђују се за потребе националног геопортала, објављивањем на платформи Националне инфраструктуре геопросторних података или успостављањем мрежних сервиса за скупове и сервисе податка у складу са INSPIRE спроведбеним правилима, као и подзаконским актима донетим на основу закона којим се уређује национална инфраструктура геопросторних података, којима се уређују спроведбена правила.

Члан 15.

За истраживања, испитивања, мерења и снимања међународних и међудржавних водних путева Републике Србије, које обавља у оквиру делатности из члана 5. овог закона, Дирекцији за водне путеве нису потребна одобрења и сагласности других органа и организација.

За истраживања, испитивања, мерења и снимања државних водних путева на територији аутономне покрајине, које обавља у оквиру делатности из члана 5. став 3. овог закона, овлашћеном правном лицу за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине нису потребна одобрења и сагласности других органа и организација.

Члан 16.

Забрањено је ометање обављања хидрографске делатности, као и оштећење опреме за прикупљање података.

12. Надзор

Члан 17.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора безбедности пловидбе (у даљем тексту: инспектор).

На поступање, права и обавеза инспектора која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 18.

Послови надзора над спровођењем одредаба овог закона обухватају вршење надзора над:

1) обављањем делатности хидрографског премера на унутрашњим водним путевима, као и над снимањем објеката у речном кориту, од стране правних лица која су добила решења Министарства;

2) достављањем података и информација надлежним органима у складу са одредбама овог закона;

3) држањем и употребом службених пловидбених карти на бродовима унутрашње пловидбе.

Члан 19.

Ако у вршењу надзора инспектор утврди да делатност хидрографског премера на унутрашњим водним путевима, као и снимања објеката у речном кориту обавља лице које нема решење Министарства, забраниће том лицу даље обављање ове делатности.

13. Казнене одредбе

Члан 20.

Новчаном казном од 150.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице ако:

1) обавља делатност хидрографског премера на унутрашњим водним путевима, као и снимање објеката у речном кориту без решења Министарства (члан 6. став 3);

2) се на броду унутрашње пловидбе који је уписан у домаћи уписник бродова унутрашње пловидбе, не налазе службене пловидбене карте издате од Дирекције за водне путеве (члан 11. став 1).

Члан 21.

Новчаном казном од 50.000,00 до 500.000,00 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво или друго правно лице ако:

1) послове у оквиру хидрографске делатности не врши на начин и под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона, као и у складу са стандардима МХО и другим стандардима утврђеним међународним уговорима и споразумима који је потврдила Република Србија (члан 7);

2) не обавести Дирекцију за водне путеве, односно овлашћено правно лице за техничко одржавање државних водних путева на територији аутономне покрајине о датуму почетка и обиму радова, односно не достави по примерак

студије пројекта, као и ако прикупљене податке не достави у року од 30 дана од дана завршетка радова (члан 8);

3) пре предузимања активности на унутрашњим водним путевима не достави податке о овим активностима надлежној лучкој капетанији (члан 10. ст. 1. и 2);

4) након изградње или реконструкције или друге врсте радова на унутрашњим водним путевима, а пре издавања употребне дозволе, не достави без одлагања Дирекцији за водне путеве хидрографски елаборат (члан 10. став 3);

5) не достави без одлагања Дирекцији за водне путеве податак о свакој промени која је настала након достављања података из члана 10. ст. 1. и 2. овог закона (члан 10. став 4);

6) лучки оператер који управља луком, односно терминалом луке или пристаништем, осим војног пристаништа, не достави Дирекцији за водне путеве резултате хидрографског мерења на лучком подручју у складу са одредбама овог закона (члан 10. став 5);

7) без писаног одобрења Дирекције за водне путеве, скенира и умножава пловидбене карте, елаборате и остала документа и врши њихову дистрибуцију (члан 12);

8) омета обављање хидрографске делатности или оштети опрему за прикупљање података (члан 16).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000,00 до 100.000,00 динара.

14. Прелазне одредбе

Члан 22.

Подзаконски акти из члана 6. став 8. и члана 11. став 3. овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Дирекција за водне путеве успоставиће мрежу хидрометеоролошких станица у складу са одредбама овог закона у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Правна лица која врше хидрографски премер на унутрашњим водним путевима, као и снимање објеката у речном кориту дужна су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

15. Ступање на снагу

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 4, члана 5. став 4. и члана 13. овог закона које ступају на снагу 1. јуна 2023. године.